

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Davida Hipšra, soudce Milana Podhrázkého a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobkyně: **Q. D.**, zastoupená Mgr. Alicí Jeziorskou, advokátkou se sídlem Svornosti 86/2, Havířov - Město, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2025, č. j. 4 A 18/2025-44,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2025, č. j. 4 A 18/2025-44, **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 2. 2025, č. j. MV-182817-10/OAM-2024, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Alici Jeziorské, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 6 134,70 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 27. 2. 2025, č. j. MV-182817-10/OAM-2024, žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 8. 11. 2024, č. j. CPR-37552-27/ČJ-2023-931200-SV, jímž bylo žalobkyni uloženo podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a byla stanovena doba 2 let, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského království, Norského království a Švýcarské konfederace (dále jen „členské státy EU a smluvní státy“) a jejíž počátek byl stanoven od okamžiku, kdy žalobkyně vycestuje z území členských států EU a smluvních států. Zároveň byla stanovena doba k vycestování z území členských států EU a smluvních států do země státního občanství žalobkyně nebo třetí země, kde je oprávněna pobývat nebo která ji přijme, a to do 30 dnů od okamžiku, kdy žalobkyně pozbude postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany a poté, co odpadne důvod znemožňující její vycestování po nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění z území členských států EU a smluvních států. Správní orgán I. stupně dále rozhodl, že podle § 120a zákona o pobytu cizinců se na žalobkyni nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 téhož zákona.

II.

[2] Žalobkyně podala proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji usnesením ze dne 15. 4. 2025, č. j. 20 A 3/2025-31, postoupil k vyřízení místně příslušnému Městskému soudu v Praze. Městský soud poté žalobu zamítl rozsudkem ze dne 30. 4. 2025, č. j. 4 A 18/2025-44.

[3] Městský soud nesouhlasil s tvrzením žalobkyně, že se žalovaný nezabýval zásadou nenavracení (*non-refoulement*) a nedostatečně a nepřezkoumatelně posoudil důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Podle jeho názoru se správní orgány zabývaly možnými důvody znemožňující vycestování řádně a obšírně, opatřily si závazné stanovisko k možnosti vycestování žalobkyně, též zprávu o zemi původu, v řízení o mezinárodní ochraně byly s žalobkyní provedeny dva pohovory, podala též velmi podrobné písemné vyjádření, bylo zhodnoceno důkladně postavení křesťanů v Číně a ve vztahu k tomu nebylo shledáno, že by žalobkyně sama byla z důvodu svého náboženství pronásledována, nebyla nijak ohrožena, byl jí vystaven cestovní pas a vycestovala přes mezinárodní letiště. Specifika případu žalobkyně byla řádně posouzena, žalovaný se zabýval též nově doloženými zprávami od Amnesty International z roku 2018. Městský soud proto dospěl k závěru, že se žalovaný důkladně zabýval posouzením možných důvodů znemožňujících vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, jeho odůvodnění je plně přezkoumatelné a soud v něm neshledal pochybení.

[4] K námitce, že žalovaný se měl zabývat tím, zda Čína splňuje podmínky pro zařazení mezi bezpečné země původu, žalovaný k tomu neshromáždil dostatečné podklady a Čína tyto podmínky nesplňuje, městský soud uvedl, že již samotná skutečnost, že cizinec nepochází z bezpečné země původu, vyvolává povinnost správního orgánu vyžádat si závazné stanovisko k možnosti vycestování. Zásada *non-refoulement* je pak v řízení o správním vyhoštění zajištěna právě ustanoveními § 179 a § 120a zákona o pobytu cizinců, přičemž v případě kladného závazného stanoviska je vycestování cizince

pokračování

možné, i když se nejedná o bezpečnou zemi původu. V kontextu správního vyhoštění tak není důvodné, aby soud přezkoumával zařazení určitého státu na seznam bezpečných zemí původu, tyto otázky jsou předmětem řízení o mezinárodní ochraně.

[5] K námitce ohledně rozporu napadeného rozhodnutí s § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků městský soud uvedl, že žalobkyně nesplňuje podmínku pro jejich aplikaci, podle které by musela na území přicházet přímo ze státu, kde jí hrozí nebezpečí, neboť od svého opuštění Číny se zhruba po dobu dvou let zdržovala v pěti různých státech (Thajsko, Jižní Korea, Spojené arabské emiráty, Srbsko a Řecko), ve kterých jí již žádné nebezpečí pronásledování či vážné újmy nehrozilo. Dále nebyla splněna ani podmínka, podle které se cizinec sám bez prodlení přihlásí policii nebo ministerstvu, když žalobkyně po svém přicestování do České republiky zde pobývala nejméně týden, než se úřadům přihlásila, k tomuto počínání pak neměla žádný závažný důvod. Městský soud proto uzavřel, že žalobkyně kumulativní podmínky podle čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a potažmo § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců nesplnila, a tedy v tomto smyslu nebyla dána překážka pro správní vyhoštění žalobkyně.

[6] Pokud jde o hodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně, městský soud konstatoval, že se správní orgány zabývaly všemi podstatnými okolnostmi soukromého a rodinného života žalobkyně ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 Azs 39/2015-32. Městský soud se s posouzením správních orgánů ztotožnil a neshledal v něm pochybení.

[7] K hodnocení přiměřenosti délky doby, po kterou nelze umožnit vstup na území členských států EU a smluvních států, městský soud konstatoval, že je na uvážení správního orgánu, jak dlouhou dobu, s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu, pro správní vyhoštění v rámci zákonného rozpětí stanoví. Městský soud uvedl, že správní orgány při úvaze o délce doby, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území členských států EU a smluvních států, objektivně zohlednily všechny relevantní okolnosti daného případu, vyšly z kritérií stanovených v § 174a zákona o pobytu cizinců, posoudily druh a závažnost protiprávního jednání žalobkyně. Uložení správního vyhoštění a doby, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území členských států EU a smluvních států, v délce dvou let je podle městského soudu zcela adekvátní a vychází z individuálních okolností na straně žalobkyně. Toto opatření nijak nevybočuje z obvyklé praxe správních orgánů, i s ohledem na vysokou závažnost jednání žalobkyně se stále jedná o opatření v rámci dolního rozmezí možné zákonné sazby, která činí až pět let. Městský soud tak v daném případě nepovažoval uložení správního vyhoštění na dobu dvou let za nijak excesivní.

III.

[8] Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Kasační stížnost považuje za přijatelnou, neboť došlo k nepřiměřenému zásahu do jejích práv, navíc jí v zemi původu hrozí v případě návratu nebezpečí velmi vážné újmy.

[9] Stěžovatelka prokázala existenci důvodů znemožňujících vycestování z důvodu své příslušnosti ke křesťanství a k Církvi Všemohoucího Boha, ve vztahu k uvedenému tvrzení u ní rovněž probíhá řízení o udělení mezinárodní ochrany. K tomuto tvrzení předložila potvrzení ze dne 11. 9. 2023, že je členkou předmětné křesťanské církve. Městský soud se nesprávně vypořádal s důkazy prokazujícími existenci vážných rizik, či navrácení příslušníků náboženských menšin do Číny, kteří v zahraničí dříve požádali o azyl. Stěžovatelka prokázala, že těmto osobám hrozí nebezpečí vážné újmy v zemi původu, hrozí jim zatčení, mučení až trest smrti, k uvedeným tvrzením nově stěžovatelka doložila odkazy na příběhy osob – příslušníků menšin žádajících o azyl a jejich následné věznění v případě návratu do země původu. Existence reálné hrozby ve vztahu ke stěžovatelce, která je příslušnicí ohrožené náboženské menšiny, je známá nejen ze spisového materiálu, ale i z obecných informací, které jsou dostupné o zemi původu. V této souvislosti stěžovatelka poukázala na to, že Čína není vyhodnocena jako bezpečná země původu, kdy ve vztahu k uvedenému se městský soud vůbec nezabýval zjištěními ve vztahu k postavení křesťanů v Číně. Závazné stanovisko neobsahovalo konkrétní a adresné vypořádání obav tvrzených stěžovatelkou. Městský soud dále pochybil, když neprovedl k důkazu zprávu Amnesty International ze dne 4. 6. 2018, přiloženou k žalobě, přestože byla mimo jiné důkazem k tvrzení stěžovatelky o pronásledování osob kvůli pobytu v zahraničí a situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu. Je nutné přezkoumat, zda je země původu, kam má být stěžovatelka vyhoštěna, bezpečnou zemí, a to právě ve vztahu k zásadě *non-refoulement*. Bylo prokázáno, že Čína není na seznamu bezpečných zemí, z doložených zpráv Amnesty International a OAMP vyplývá systematické porušování lidských práv a represí. Městský soud se nevypořádal s námitkami stěžovatelky, že by v případě návratu do Číny byla vystavena reálnému nebezpečí mučení, nebo nelidského zacházení, a to nejen kvůli tomu, že je příslušnicí křesťanské menšiny, ale i kvůli tomu, že je zde dlouhodobě v postavení žadatelky o mezinárodní ochranu. Podle dostupné judikatury, vč. judikatury Evropského soudu pro lidská práva, je povinností správních orgánů i soudů zabránit vyhoštění, pokud existuje reálné riziko mučení, nelidského zacházení, či jiné vážné újmy v zemi původu. Městský soud se s námitkami stěžovatelky v tomto směru řádně nevypořádal. Stěžovatelka má za to, že její případ a okolnosti jejího případu nebyly řádně a individuálně posouzeny, přestože podaná žaloba byla v námitkách velmi konkrétní a podrobná.

[10] Stěžovatelka dále uvedla, že splňuje nezbytné podmínky předvídané čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a vztahuje se na ni tak zákaz vyhoštění. V této souvislosti poukázala na to, že po vstupu na území České republiky do několika dní požádala o udělení mezinárodní ochrany, přičemž přicestovala ze státu, kde jí hrozí pronásledování, vážná újma, sama se přihlásila do několika dnů na policii, kde prokázala závažný důvod pro neoprávněný vstup. Ke skutečnosti, že v mezidobí pobývala např. v Thajsku, pak uvedla, že po zjištění, že ani v těchto tranzitních zemích není pro ni bezpečno z důvodu vlivu Číny, usilovala o české vízum, ale jelikož nebylo možno jej obdržet, musela utéct přes další tranzitní země až do Česka. Veškeré pobyty v zahraničí a přelety byly krátkodobé a činěny pouze s úmyslem dostat se do bezpečné země, kde má navíc blízkou příbuznou – sestřenicí. Městský soud nesprávně dovodil, že stěžovatelka mohla v této souvislosti žádat o mezinárodní ochranu v jiných zemích, když vůbec nezkoumal, zda v těchto zemích existuje reálná možnost účinné ochrany.

pokračování

[11] Stěžovatelka má za to, že ani hodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života není správné. Stěžovatelka se na území České republiky nachází již po velmi dlouhou dobu, adaptovala se, cítí se zde bezpečně, má zde nejbližší příbuznou, a to svoji sestřenicí, k České republice si vytvořila silné vazby. Návrat do Číny by pro ni znamenal zásadní zásah do jejího soukromého života a velmi vážné ohrožení jejího života.

[12] V doplnění kasační stížnosti pak sdělila, že obdržela rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 11. 2025, č. j. 62 Az 42/2024-117, ve věci mezinárodní ochrany. Tímto rozsudkem Krajský soud v Ostravě zrušil rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud v Ostravě přisvědčil argumentaci stěžovatelky ve věci mezinárodní ochrany, což má souvislost i s řízením ve věci správního vyhoštění, neboť podporuje tvrzení uváděná v kasační stížnosti.

[13] Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[14] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek městského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Zásadou *non-refoulement* se žalovaný řádně zabýval, nicméně po vyhodnocení všech skutkových okolností, shromážděných podkladů, závazného stanoviska ministra vnitra i stěžovatelkou předložených zpráv organizace Amnesty International dospěl k závěru, že stěžovatelce v její domovské zemi nehrozí žádná újma. Žalovaný nerozporoval situaci dodržování lidských práv v Číně, nicméně stěžovatelka žádné konkrétní hrozby v případě návratu do Číny neprokázala a z jejich nekonzistentních tvrzení nic podobného nevyplynulo. Stěžovatelka zmiňovala pouze údajné problémy jiných osob, které vztahovala ke své osobě. Z předloženého cestovního dokladu vyplývá, že z Číny vycestovala již v roce 2017 a následně se tam bez potíží vrátila. Z pasu také vyplývá, že naposledy vycestovala z Číny dne 22. 12. 2022, což je osvědčeno přechodovým razítkem. Následně si podle svého tvrzení obstarala cizí cestovní doklad, se kterým přicestovala z Řecka do České republiky. Žalovaný má za to, že se ve svém rozhodnutí dostatečně zabýval otázkou možného vycestování do země jejího původu, a zda je toto vycestování souladné se zásadou *non-refoulement*. Dále žalovaný uvedl, že napadený rozsudek městského soudu je srozumitelný, je opřen o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. S ohledem na uvedené důvody žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s., případně zamítl jako nedůvodnou.

V.

[15] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, zda je kasační stížnost přijatelná. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě

rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[16] Kasační stížnost tedy může být přijatelná mimo jiné v případě zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Tak tomu je i v právě projednávané věci, neboť, jak bude rozebráno níže, posouzení důvodů znemožňujících vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců bylo takovými zásadními pochybeními stíženo.

[17] Nejvyšší správní soud následně posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[18] Kasační stížnost je důvodná.

[19] Co se týče námitky nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, na kterou je třeba se ze systematického hlediska zaměřit nejdříve, tu neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou. Z napadeného rozsudku je zřejmé, jakými úvahami se městský soud řídil a jak vypořádal jednotlivé žalobní námitky. Napadený rozsudek je podrobně odůvodněn a předkládá ucelený soubor argumentů, na které ostatně stěžovatelka obsáhle reaguje ve své kasační stížnosti. Z ustálené judikatury dále plyne, že soud není povinen vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2015, č. j. 2 As 44/2013-125). Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, dostupném na <http://nalus.usoud.cz>: *„Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“* Jak je již výše uvedeno, právě ucelený argumentační systém napadený rozsudek obsahuje.

[20] Stěžovatelka dále namítala, že městský soud neprovedl jí navržený důkaz zprávou Amnesty International ze dne 4. 6. 2018 přiloženou k žalobě. Lze souhlasit s městským soudem, že nebylo nutné provádět důkaz předmětnou zprávou, neboť tato je součástí správního spisu a jeho obsahem se dokazování neprovádí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

[21] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku, že stěžovatelka splňuje nezbytné podmínky předvídané čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a vztahuje se na ni tak zákaz vyhoštění.

[22] Podle čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků *smluvní státy se zavazují, že nebudou stíhat pro nezákonný vstup nebo přítomnost takové uprchlíky, kteří přicházejíce přímo z území, kde jejich život nebo svoboda byly ohroženy ve smyslu článku 1, vstoupí*

pokračování

nebo jsou přítomni na jejich území bez povolení, za předpokladu, že se sami přihlásí bez prodlení úřadům a prokáží dobrý důvod pro svůj nezákonný vstup nebo přítomnost.

[23] Městský soud správně poukázal na to, že k aplikaci čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (resp. § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců) je třeba současně splnit několik podmínek, které jsou specifikovány v judikatuře Nejvyššího správního soudu, např. v rozsudku ze dne 1. 8. 2013 č. j. 6 As 28/2013-38: „*Následně je třeba posoudit splnění kumulativních podmínek § 119a odst. 1 zákona o pobytu cizinců (ostatně obdobně jako čl. 31 odst. 1 Úmluvy), tj. a) cizinec na území „přichází přímo“, b) cizinec požádá o mezinárodní ochranu, c) cizinec na území přichází ze státu, kde mu hrozí pronásledování nebo vážná újma, d) cizinec na území vstoupí nebo pobývá bez povolení, e) cizinec se sám bez prodlení přihlásí policii nebo ministerstvu a f) cizinec prokáže závažný důvod pro svůj neoprávněný vstup nebo pobyt.*“

[24] Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že stěžovatelka nesplňuje již první podmínku, podle které by musela „přicházet přímo“, tj. přišla by buďto skutečně přímo, nebo by v ostatních (bezpečných) tranzitních zemích strávila dobu přiměřenou okolnostem. Stěžovatelka v rámci správního řízení uvedla, že dne 22. 12. 2021 vycestovala z Číny do Thajska, kde poté pobývala, ale nebylo tam pro ni bezpečno z důvodu vlivu Číny, poté odcestovala do Jižní Koreje, kde požádala i o české vízum, ale bylo jí sděleno, že tak musí učinit v Pekingu, poté letecky cestovala přes Dubaj do Srbska a pak do Řecka a poté do Prahy, kam přicestovala dne 8. 10. 2023. V řízení o udělení mezinárodní ochrany stěžovatelka uvedla, že v Thajsku měla povolení k pobytu – studijní vízum, studovala thajštinu, po skončení kurzu pracovala na počítači a pobývala tam společně s krajany souvěrci až do srpna roku 2022. Následně odjela do Jižní Koreje, kde neúspěšně požádala o mezinárodní ochranu a nelegálně pracovala jako řidička pro krajany. Jižní Koreu opustila dne 12. 9. 2023, protože ji sledovali nějakí krajané, které považovala za čínské policisty v civilním oblečení. Nato odcestovala do Dubaje, kde pobývala asi týden, poté letecky odcestovala do Srbska, kde zůstala půl měsíce a poté prostřednictvím převaděče, který jí pěšky ilegálně převedl přes hranice, přicestovala do Řecka, čínský prostředník jí zařídil korejský pas, na který dne 8. 10. 2023 přicestovala do České republiky.

[25] Z výše uvedeného vyplývá, že stěžovatelka po odchodu z Číny žila více než půl roku v Thajsku, kde měla povolení k pobytu. Následně žila více než rok v Jižní Koreji, kde byla neúspěšná s žádostí o mezinárodní ochranu. Ve vztahu k těmto zemím sice obecně tvrdila, že se tam necítila úplně bezpečně a že ji v Jižní Koreji sledovali nějakí krajané, které považovala za čínské policisty, žádné konkrétní potíže však neuvedla. Následně stěžovatelka pobývala i v dalších zemích, a to v Dubaji (Spojené arabské emiráty), v Srbsku (15 dnů) a poté v Řecku. O žádném z těchto států pak netvrdila, a to ani v řízení o správním vyhoštění, ani v řízení o mezinárodní ochraně, že by jí tam hrozilo nějaké nebezpečí či že by čelila problémům, přičemž Srbsko je podle vyhlášky č. 328/2015 Sb. Českou republikou považováno za bezpečnou zemi původu a Řecko je členem Evropské unie a schengenského prostoru a podílí se na vytváření Společného evropského azylového systému. Stěžovatelka se však v Srbsku, ani v Řecku nepřihlásila úřadům, ani nepožádala o mezinárodní ochranu. Od svého opuštění Číny se tak zhruba po dobu dvou let zdržovala v pěti různých státech. Dvouletá doba je přitom natolik dlouhá, že již není možné

přesvědčivě tvrdit, že všechny tyto státy byly pro stěžovatelku stále pouhými tranzitními zeměmi. Stěžovatelka navíc žádný důvod pro délku svého pobytu neuvedla. S ohledem na tyto individuální okolnosti daného případu tedy není splněna podmínka, že by přicházela přímo ze státu, kde jí hrozí nebezpečí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 8. 2013 č. j. 6 As 28/2013-38, nebo ze dne 29. 5. 2014, č. j. 9 Azs 107/2014-43). Městský soud správně posoudil, že čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků na věc stěžovatelky nedopadá.

[26] Důvodná není ani námitka nesprávného hodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že se správní orgány podrobně zabývaly všemi podstatnými okolnostmi soukromého a rodinného života stěžovatelky (viz zejména str. 5 až 7 prvostupňového rozhodnutí), zejména zohlednily závažnost a druh jejího protiprávního jednání (délka neoprávněného pobytu, zneužití cizího cestovního dokladu, povědomí o neoprávněném pobytu, absence snahy řešit neoprávněný pobyt), délku pobytu na území, její věk a zdravotní stav (je zdravá, dospělá, samostatná a schopná se o sebe postarat), povahu a pevnost rodinných vztahů (v České republice nemá žádné vazby kromě sestřence, u které pobývala 8 dnů, pak pobývala v pobytových střediscích), ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území (stěžovatelka do protokolu o výsledku účastníka řízení sama uvedla, že nemá žádné společenské a kulturní vazby, není oprávněna v České republice pracovat), a intenzitu vazeb ke státu, jehož je státním občanem (přiměřená možnost integrace v domovském státě, do kterého však nemusí vycestovat, může vycestovat i do jiných států, např. i do Jižní Koreje, kde nějakou dobu žila). Městský soud proto nepochybil, když dospěl k závěru, že rozhodnutím o správním vyhoštění nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky.

[27] Nelze se ovšem ztotožnit se způsobem, jakým se městský soud vypořádal s naplněním zásady *non-refoulement*.

[28] Ve shodě s městským soudem lze uvést, že zásada *non-refoulement* je projevem přímo použitelných mezinárodních norem, jimiž je Česká republika vázána a které garantují právo na život, zákaz mučení nebo vystavení nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestání (čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Uvedenou zásadu je nutno „vykládat tak, že stanoví závazek České republiky nevystavit žádnou osobu, jež podléhá její jurisdikci, újmě, která by spočívala v ohrožení života či vystavení mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, a to např. tím, že bude vyhoštěna či v důsledku jiných okolností donucena vycestovat do země, kde by jí taková újma hrozila“ (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, č. 3528/2017 Sb. NSS, bod [22]). Zásada *non-refoulement* je pak v řízení o správním vyhoštění zajištěna ustanoveními § 179 a § 120a zákona o pobytu cizinců, podle kterých je nepřipustné navracení v rozporu s čl. 2 až 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (tj. Úmluvy, která v čl. 2 stanoví právo na život, v čl. 3 zákaz mučení, v čl. 4 zákaz otroctví a nucené práce, v čl. 5 právo na svobodu a osobní bezpečnost a v čl. 6 právo na spravedlivý proces).

pokračování

[29] V nyní posuzovaném případě nebylo ze strany správních orgánů ani městského soudu zpochybněno tvrzení stěžovatelky, že je křesťankou, příslušnicí Církve Všemohoucího Boha, kdy svou příslušnost k církvi doložila potvrzením ze dne 11. 9. 2023. Nejvyšší správní soud připomíná, že hodnocením situace čínských křesťanů – členů Církve Boha Všemohoucího – žádajících v České republice o mezinárodní ochranu se komplexně zabýval již v rozsudku ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-77, č. 3924/2019 Sb. NSS. Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že z citovaného rozsudku 9. senátu vycházel rovněž v dalších právně a skutkově obdobných věcech, a to v rozsudcích ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 125/2019-61, ze dne 22. 10. 2019, č. j. 10 Azs 41/2019-82, ze dne 14. 11. 2019, č. j. 8 Azs 384/2018-63, ze dne 28. 11. 2019, č. j. 3 Azs 55/2019-56, ze dne 19. 12. 2019, č. j. 7 Azs 249/2019-42, ze dne 19. 12. 2019, č. j. 7 Azs 499/2018-52, ze dne 6. 2. 2020, 7 Azs 212/2019-87, ze dne 26. 2. 2020, č. j. 2 Azs 371/2018-57, či ze dne 19. 6. 2020, č. j. 3 Azs 228/2019-49.

[30] Správní orgány dospěly k závěru, že se na stěžovatelku nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců, a to na základě závazných stanovisek Ministerstva vnitra ze dne 17. 9. 2024 a ze dne 9. 1. 2025, kterými bylo vysloveno, že vycestování stěžovatelky do Číny je možné. Ministerstvo vnitra při vydání závazných stanovisek vycházelo především z rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany stěžovatelce ze dne 7. 8. 2024, č. j. OAM-1409/ZA-ZA11-HA08-2023, ve kterém správní orgán mj. konstatoval, že *„dle názoru správního orgánu žadatelka nebyla v zemi své státní příslušnosti z důvodu příslušnosti ke konkrétní náboženské skupině nikdy vystavena osobnímu pronásledování ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu, tedy závažnému porušení jejích základních lidských práv ze strany čínských orgánů, a neuvedla ani žádné konkrétní skutečnosti, které by svědčily o tom, že se na této její situaci v případě návratu do vlasti cokoliv změní.“* Tento závěr aproboval i městský soud, přičemž konstatoval, že námitky zmíněné stěžovatelkou v řízení o správním vyhoštění jako překážky jejího vycestování byly detailně vypořádány v rozhodnutí o mezinárodní ochraně, které bylo podkladem závazného stanoviska.

[31] Z uvedeného je zřejmé, že zásadním podkladem pro závěr jak správních orgánů, tak i městského soudu o neexistenci důvodů znemožňujících vycestování bylo právě rozhodnutí o mezinárodní ochraně ze dne 7. 8. 2024. Toto rozhodnutí však zrušil Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 28. 11. 2025, č. j. 62 Az 42/2024-117. V tomto rozsudku krajský soud s odkazem na judikaturu kasačního soudu, podle níž má posuzování odůvodněných obav z pronásledování prospektivní povahu, takže není zcela nezbytné, aby žadatel o mezinárodní ochranu v minulosti již konkrétní akt pronásledování utrpěl, dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je stíženo nesprávným posouzením právních otázek výkladu § 12 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a to otázky prospektivnosti a individuálnosti posouzení odůvodněnosti strachu z pronásledování z důvodu náboženství a také nepřezkoumatelnosti plynoucí z toho, že žalovaný dospěl k závěru o nevěrohodnosti obav stěžovatelky pouze na základě skutečnosti získání biometrického cestovního pasu a odletu stěžovatelky, což samo o sobě nevěrohodnost nezpůsobuje. Žalovaný se dále podle krajského soudu dostatečně nevypořádal s otázkou hrozby vážné újmy hrozící stěžovatelce po návratu do země původu, když ve spise obsažený materiál o zemi původu (Čína – Informace Australské vlády ze dne 22. 12. 2021) nasvědčuje tomu, že obavy stěžovatelky z vážné újmy

ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu jsou reálné. Z informačního systému Nejvyššího správního soudu pak vyplývá, že žalovaný zrušující rozsudek nenapadl kasační stížností.

[32] Nejvyšší správní soud tedy nemohl přisvědčit městskému soudu ani správním orgánům, podle kterých nebyly shledány důvody ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců a vycestování stěžovatelky do Číny je možné. Tyto závěry totiž nadále neobstojí právě vzhledem ke zrušení podkladu – rozhodnutí o mezinárodní ochraně, na němž byly z převážné části založeny. Je proto nezbytné, aby si správní orgán vyžádal aktuální závazné stanovisko, zda je stěžovatelčino vycestování možné (§ 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Na jeho základě správní orgán doplní své rozhodnutí o nové posouzení, zda by stěžovatelce nehrozilo skutečné nebezpečí, pokud by byla vrácena do země původu, a tedy zda by její návrat neodporoval zásadě *non-refoulement* (§ 179 zákona o pobytu cizinců).

[33] S poukazem na shora uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou, a proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadený rozsudek městského soudu. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, může současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu sám o žalobě nebo návrhu rozhodnout, pokud byly pro takový postup důvody již v řízení před krajským soudem a jestliže dosavadní výsledky řízení ukazují, že je možné o věci rozhodnout (§ 110 odst. 2 s. ř. s.). V dané věci by městský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost, vzhledem ke zjištěným vadám správního rozhodnutí, než zrušit rozhodnutí žalovaného. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 s. ř. s.).

[34] Protože Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a zároveň zrušil i rozhodnutí žalovaného, rozhodl také o náhradě nákladů řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí městského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.), podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

[35] Stěžovatelka měla ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. jí tedy přísluší právo na náhradu nákladů řízení. Ze spisu městského soudu ani Nejvyššího správního soudu ovšem nevyplývá, že by stěžovatelce v řízení o kasační stížnosti či v řízení před městským soudem jakékoliv důvodně vynaložené náklady vznikly. Stěžovatelka neměla náklady se zaplacením soudního poplatku, neboť cizinec v řízení ve věci rozhodnutí o správním vyhoštění je od placení soudního poplatku osvobozen podle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Neměla ani náklady spojené s právním zastoupením, neboť v řízení před městským soudem byla zastoupena Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s. V řízení o kasační stížnosti byl stěžovatelce advokát ustanoven podle § 35 odst. 10 s. ř. s. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), nikoli

pokračování

žalovaný. Stěžovatelce tak žádnou náhradu nákladů řízení před městským soudem ani před Nejvyšším správním soudem nelze přiznat. Žalovaný pak na náhradu nákladů řízení jako neúspěšný účastník nemá právo. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[36] Ustanovené zástupkyni stěžovatelky Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] ve výši 4 620 Kč [§ 9 odst. 5 a § 7 bod 5 advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupkyně stěžovatelky je plátcem DPH, proto se odměna a náhrada hotových výdajů zvyšují o částku odpovídající této dani (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), tj. o 1 064,70 Kč. Celkem tedy odměna ustanovené advokátky činí částku ve výši 6 134,70 Kč. Tato částka jí bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

[37] Ustanovená zástupkyně v rámci vyúčtování odměny ze dne 24. 7. 2025 požadovala dále odměnu a náhradu hotových výdajů za sepis návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, který byl datován dne 24. 6. 2025. Odměnu za tento úkon Nejvyšší správní soud nepřiznal, neboť o návrhu na přiznání odkladného účinku, který uplatnila sama stěžovatelka v podané kasační stížnosti dne 5. 5. 2025, rozhodl již usnesením ze dne 3. 6. 2025, č. j. 7 Azs 88/2025-33. Tímto usnesením současně stěžovatelce ustanovil zástupkyni pro řízení o kasační stížnosti a vyzval ji k doplnění kasační stížnosti o důvody, pro které napadá označené rozhodnutí městského soudu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2026

David Hipšr
předseda senátu